

บันทึกการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๓๗๙

วันศุกร์ ที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายนครินทร์ สิงห์เสณี	โฆษกกรรมการ
๕. นางกิริณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๖. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๗. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๘. นายธีรชัย ณ นคร	กรรมการ
๙. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๐. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๑. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๒. พลตรี วีระ โรจน์นาศ	กรรมการ
๑๓. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๔. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๕. พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๖. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๗. นายธนาวิวัฒน์ สังข์ทอง	เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายอุดม รัฐอมฤต	(ลาการประชุม)
๒. นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย	(ลาการประชุม)
๓. นายอัชพร จารุจินดา	(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขาธิการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายวรวิทย์ เห่งพุ่ม

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นางสาววิลาวรรณ รำรื่น

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการธิการ ๓

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

นายเจษฎ์ โทณะวณิก

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสาวศุภัทธา เชื้อรอด

๒. นางชื่นสมน นิวาทวงษ์

๓. นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางสาวสุจิตตา มโหธร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๒. นายวิชัยพล ฉวีวรรณ

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๕๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๐๑ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ ถึงครั้งที่ ๓๗๘ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระเรื่องพิจารณา ประธานกรรมการหรือที่ประชุมเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ในประเด็นเรื่องอายุความในคดีที่จำเลยหลบหนีไปในระหว่างการพิจารณา และประเด็นการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ทั้งนี้ เห็นว่าในประเด็นเรื่องอายุความหากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีผลใช้บังคับแล้วควรให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นผู้พิจารณาในประเด็นนี้เอง ส่วนประเด็นเรื่องการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หากเป็นคดีที่ศาลมีคำพิพากษาก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีผลใช้บังคับ จำเลยมีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้โดยไม่ต้องมายื่นอุทธรณ์คำพิพากษาด้วยตนเอง

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวหาว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดให้จำเลยต้องมายื่นอุทธรณ์คำพิพากษาด้วยตนเอง นอกจากนี้ ขอให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเนื้อหาเอกสารบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ซึ่งจะต้องส่งให้แก่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตามร่างมาตรา ๗ วรรคสาม ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ไว้ในเอกสารบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ด้วย

นายวิชัยพล ฉวีวรรณ เลขานุการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า มาตรา ๑๙๘ วรรคสาม ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดว่า “ในกรณีที่ตามคำพิพากษาจำเลยต้องรับโทษจำคุกหรือโทษสถานหนักกว่านั้น และจำเลยไม่ได้ถูกคุมขัง จำเลยจะยื่นอุทธรณ์ได้ต่อเมื่อแสดงตนต่อเจ้าพนักงานศาลในขณะยื่นอุทธรณ์ มิฉะนั้น ให้ศาลมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ ทั้งนี้ ประธานศาลฎีกาอาจออกข้อบังคับกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขการแสดงตนของจำเลยก็ได้ ข้อบังคับนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

จากนั้น ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ต่อจากการประชุมครั้งที่แล้ว โดยเริ่มพิจารณาตั้งแต่ร่างมาตรา ๓๔ เป็นต้นไป สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรา ๓๔

“มาตรา ๓๔ ในการดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ

(๒) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาในระหว่างการไต่สวนเมื่อปรากฏว่ามีเหตุที่จะออกหมายจับตามประมวลกฎหมายอาญา

(๓) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหา เพื่อส่งตัวไปยังอัยการสูงสุด หรือฟ้องคดีต่อศาลต่อไป

ในการจับและคุมขังบุคคลตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย อาจร่วมกับเจ้าพนักงานตำรวจหรือพนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานอื่น หรือแจ้งให้เจ้าพนักงานตำรวจ หรือพนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานอื่นดำเนินการต่อไปก็ได้ ตามมาตรา ๑๐๙ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในการจับ คุมขังและการปล่อยชั่วคราว สำหรับการจัดการให้ได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาตามคำเนนคดี ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลม ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดวิธีการดำเนินคดีอาญาเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในร่างมาตรานี้หรือไม่

นางชิ้นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการแสวงหาข้อเท็จจริง และการขอให้ศาลออกหมายจับผู้ถูกกล่าวหาเท่านั้น ส่วนความในร่างมาตรานี้ สำนักงาน ป.ป.ช. มีความเห็นว่า ควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาเพื่อส่งตัวไปยังอัยการสูงสุดหรือนำตัวไปฟ้องคดีต่อศาลด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรแก้ไขความในร่างมาตรา ๓๔ เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่ในการดำเนินการไต่สวนเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงอย่างรอบด้าน ไม่ใช่เพียงการดำเนินการเพื่อหาพยานหลักฐานเท่านั้น

นายภัทรระ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า อาจแก้ไขความในร่างมาตรานี้โดยกำหนดวิธีการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ชัดเจน

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีความเห็นว่าควรนำระบบไต่สวนของศาลรัฐธรรมนูญมาปรับใช้กับการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย จึงอาจนำความในร่างมาตรา ๒๖ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. มาปรับปรุงแก้ไขความในร่างมาตรานี้

ประธานกรรมการสอบถามว่า ร่างมาตราใดที่กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกพยานหลักฐานต่างๆ

นางชิ้นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๒๔ (๑) กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่นมาให้ถ้อยคำหรือส่งมอบเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการไต่สวนของ

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่วนความในร่างมาตรา ๓๔ (๒) สำนักงาน ป.ป.ช. มีความเห็นว่าจะทำให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาในระหว่างการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรให้ตำรวจเป็นผู้จับกุมและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาจะเหมาะสมกว่า การให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้จับกุมและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาด้วยตนเอง

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ร่างมาตรา ๓๖ ได้กำหนดให้กรรมการ ป.ป.ช. หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ซึ่งมีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนไว้แล้ว

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความใน (๒) เป็นการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาในระหว่างการไต่สวน ส่วนความใน (๓) เป็นการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาหลังจากที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดแล้ว ซึ่งในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. กำหนดว่า ในวันยื่นฟ้องคดีต่อศาลจะต้องมีตัวจำเลยมาศาลด้วย และหากจำเลยหลบหนี อัยการสูงสุดจะต้องแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการนำตัวผู้ต้องหามาศาลในวันยื่นฟ้องคดี ซึ่งในประเด็นนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. มีความเห็นว่า อาจเกิดกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จับกุมตัวผู้ถูกกล่าวหาได้แล้วแต่ไม่สามารถส่งตัวผู้ถูกกล่าวหาให้กับอัยการสูงสุดได้ เนื่องจากเป็นวันปิดทำการ จึงควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาด้วย

ประธานกรรมการสอบถามว่า คำว่า “ควบคุมตัว” กับ “คุมขัง” มีความหมายแตกต่างกันอย่างไร และความในร่างมาตรา ๑๐๙ วรรคสอง และวรรคสาม เป็นการดำเนินการในเรื่องใด

นายอภิชาติ สุจริตานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ชี้แจงว่า คำว่า “คุมขัง” จะเป็นการคุมขังตามหมายขังของศาล ส่วนคำว่า “ควบคุมตัว” จะเป็นการควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไปศาลเพื่อขอให้ศาลออกหมายขัง

นายวิชัยพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า มาตรา ๒ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดบทนิยามคำว่า “ควบคุม” หมายความว่า การคุมหรือกักขังผู้ถูกจับโดยพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในระหว่างสืบสวนและสอบสวน และกำหนดบทนิยามคำว่า “ขัง” หมายความว่า การกักขังจำเลยหรือผู้ต้องหาโดยศาล

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๑๐๙ วรรคสอง บัญญัติว่า “การจับ ให้แจ้งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินการจับ หรือร่วมกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจดำเนินการจับ เพื่อส่งให้อัยการสูงสุดหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ฟ้องคดี” และวรรคสามบัญญัติว่า “ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีหน้าที่ดำเนินการจัดการตามหมายจับและให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน และพนักงานไต่สวน”

(๒) ให้หัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

ในการดำเนินการสอบสวน การแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานหรือการไตสวนหรือการไตสวนเบื้องต้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ป.ป.ช. หัวหน้าพนักงานไตสวนและพนักงานไตสวน เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่และมีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

นายรัฐภูมิ คำศรี เลขานุการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ชี้แจงว่า คณะอนุกรรมการมีความเห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรทำหน้าที่เป็นองค์กรวินิจฉัยข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการกระทำทุจริตเป็นหลัก ไม่ควรมีฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ เพื่อให้มีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวน

นายภัทรระ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ชี้แจงเพิ่มเติมว่า อำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ คือ การให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกหมายเรียกพยานมาไตสวนได้เอง

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารจากบุคคลใด เพื่อประโยชน์ในการไตสวนอยู่แล้ว และหากบุคคลใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามจะต้องได้รับโทษ และสอบถามว่า ความใน (๑) บัญญัติขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ใด

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ความใน (๑) บัญญัติขึ้นสำหรับกรณีที่กรรมการ ป.ป.ช. กระทำความผิด ซึ่งหากมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาจะต้องรับโทษหนักขึ้นกว่าเจ้าพนักงานทั่วไป

ประธานกรรมการกล่าวว่า โดยหลักกรรมการ ป.ป.ช. ถือเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาอยู่แล้ว และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้ให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารจากบุคคลใดเพื่อประโยชน์ในการไตสวน รวมทั้งให้อำนาจในการจับและควบคุมตัวบุคคลอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องอาศัยอำนาจพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอีก ดังนั้น เสนอตัดร่างมาตรา ๓๖ ออกทั้งมาตรา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๓๖ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๓๗

“มาตรา ๓๗ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ อนุกรรมการ หัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ใดถูกดำเนินคดีไม่ว่าเป็นคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครอง และไม่ว่าจะถูกฟ้องในขณะดำรงตำแหน่งหรือเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้ว ถ้าการถูกดำเนินคดีดังกล่าว เป็นเพราะเหตุที่ได้มีมติ คำสั่ง หรือปฏิบัติหน้าที่ และมีใช้พนักงานอัยการเป็นผู้ฟ้อง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงานมีอำนาจให้ความช่วยเหลือในการต่อสู้คดีแก่บุคคลดังกล่าวได้ และให้พนักงานอัยการ เข้าแก้ต่างให้แก่บุคคลเหล่านั้นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ร้องขอ การให้ความช่วยเหลือดังกล่าวให้รวมถึง

ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความด้วย ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

บทบัญญัติตามมาตรานี้ ให้รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตที่ดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. และผู้ช่วยเหลือผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า เดิมบทบัญญัติในร่างมาตรา ๓๗ ที่สำนักงาน ป.ป.ช. เสนอมา จะเป็นเรื่องบทยกเว้นความรับผิดในกรณีที่ได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยสุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ แต่คณะอนุกรรมการได้ปรับปรุงแก้ไขร่างมาตรา ๓๗ ให้มีลักษณะเป็นการให้ความช่วยเหลือทางคดีแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ ป.ป.ช. อนุกรรมการ หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ถูกดำเนินคดีไม่ว่าเป็นคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครอง เพราะเหตุที่ได้มีมติ คำสั่ง หรือปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติในร่างมาตรา ๔๕ วรรคสาม ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประธานกรรมการกล่าวว่า การให้ความช่วยเหลือทางคดีแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ ป.ป.ช. อนุกรรมการ หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ถูกดำเนินคดีไม่ว่าเป็นคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครอง เพราะเหตุที่ได้มีมติ คำสั่ง หรือปฏิบัติหน้าที่ ควรเป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงาน ป.ป.ช. ในการดำเนินการ เนื่องจากงบประมาณในการดำเนินการเป็นของสำนักงาน ป.ป.ช. ดังนั้น ควรแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ อนุกรรมการ หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ใดถูกดำเนินคดีไม่ว่าเป็นคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครอง และไม่ว่าจะถูกฟ้องในขณะดำรงตำแหน่งหรือเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้ว ถ้า การถูกดำเนินคดีดังกล่าวเป็นเพราะเหตุที่ได้มีมติ คำสั่ง หรือปฏิบัติหน้าที่ และมีใช้พนักงานอัยการเป็นผู้ฟ้อง ให้**ดุษฎีพรหมทวาร ๒.๒.๒๒. หรือ**สำนักงานมีอำนาจให้ความช่วยเหลือในการต่อสู้คดีแก่บุคคลดังกล่าวได้ และให้พนักงานอัยการเข้าแก้ต่างให้แก่บุคคลเหล่านั้นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ร้องขอ การให้ความช่วยเหลือดังกล่าวให้รวมถึงค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข **ให้ใช้ต่อไปตาม**ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด” และสอบถามว่า บทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการคุ้มครองพยานหรือผู้แจ้งเบาะแสในการกระทำการทุจริตได้บัญญัติไว้แล้วหรือไม่

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า บทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการคุ้มครองพยานหรือผู้แจ้งเบาะแสในการกระทำทุจริตได้บัญญัติไว้แล้วในร่างมาตรา ๑๔๔ ส่วนบทบัญญัติเกี่ยวกับการรักษาความลับของผู้ที่ร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแสในการกระทำทุจริตได้บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๒๗

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรณีมีการฝ่าฝืนบทบัญญัติเกี่ยวกับการรักษาความลับของผู้ที่ร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแสในการกระทำทุจริตตามร่างมาตรา ๒๗ ควรกำหนดบทลงโทษเป็นสองระดับ คือ หากเป็นการเปิดเผยความลับทั่วไปให้ลงโทษระดับหนึ่ง และหากเปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียนหรือผู้แจ้งเบาะแส ต้องลงโทษอีกระดับหนึ่ง ทั้งนี้ หากไม่สามารถทราบตัวบุคคลผู้ที่เปิดเผยความลับได้ ให้ถือว่าหัวหน้าส่วนราชการหรือ

ผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ผู้ยื่นบกร่องในหน้าที่และต้องรับโทษเช่นเดียวกัน และสอบถามว่า
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีบทนิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” หรือไม่

นายวิชัยพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า บทนิยามคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ตามร่างมาตรา ๔ หมายความว่า
เลขาธิการ และข้าราชการในสังกัดสำนักงาน และให้หมายความรวมถึงข้าราชการหรือพนักงานซึ่งมาช่วย
ราชการในสำนักงานซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้

ประธานกรรมการกล่าวว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและ
ปราบปรามการทุจริตที่ดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. และผู้ช่วยเหลือผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด อยู่ในความหมายของคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” แล้ว จึงได้รับการ
ช่วยเหลือในการต่อสู้คดีจากสำนักงาน ป.ป.ช. เช่นเดียวกัน ดังนั้น ควรตัดความในวรรคสองออกทั้งหมด

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๗ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ อนุกรรมการ หัวหน้าพนักงานไต่สวน
พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ใดถูกดำเนินคดีไม่ว่าเป็นคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครอง
และไม่ว่าจะถูกฟ้องในขณะดำรงตำแหน่งหรือเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้ว ถ้าการถูกดำเนินคดีดังกล่าว
เป็นเพราะเหตุที่ได้มีมติ คำสั่ง หรือปฏิบัติหน้าที่ และมีใช้พนักงานอัยการเป็นผู้ฟ้อง ให้**คณะกรรมการ**
ป.ป.ช. หรือสำนักงานมีอำนาจให้ความช่วยเหลือในการต่อสู้คดีแก่บุคคลดังกล่าว**ได้** และให้พนักงานอัยการ
เข้าแก้ต่างให้แก่บุคคลเหล่านั้นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ร้องขอ การให้ความช่วยเหลือดังกล่าวให้รวมถึง
ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข**ให้ยื่นไปตมที่**
คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

**บทบัญญัติดังกล่าวนี้ ให้รวมถึงสิ่งเหล่านี้ของรัฐที่มีหน้าที่และช่วยเหลือของอัยการ
ยื่นฟ้องและปรนัยปรนัยที่ทุจริตที่ดำเนินคดีแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. และผู้ช่วยเหลือผู้ปฏิบัติ
หน้าที่ที่ตมที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประสงค์ที่หนด”**

หมวด ๒ การไต่สวน

“หมวด ๒

การไต่สวน”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อหมวด ๒ การไต่สวน โดยไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๑ บททั่วไป

“ส่วนที่ ๑

บททั่วไป”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบข้อเสนอส่วนที่ ๑ บททั่วไป โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๘

“มาตรา ๓๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๙ และมาตรา ๓๙ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนโดยเร็ว ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบหรือพบว่ามิเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๒) เมื่อมีการกล่าวหาว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๓) เมื่อมีการส่งเรื่องหรือแจ้งมาจากองค์กรอิสระอื่น หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หรือพนักงานสอบสวน ว่ามีการดำเนินการที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๔) เมื่อปรากฏเป็นที่แพร่หลายต่อสาธารณะว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

กรณีตาม (๑) หากเป็นกรณีที่กรรมการคนใดคนหนึ่งทราบหรือพบว่ามิเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้มีหน้าที่นำเรื่องเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยเร็ว

ก่อนการไต่สวนตามวรรคหนึ่ง เมื่อมิเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เลขาธิการ พนักงานไต่สวน หรือผู้ที่เลขาธิการมอบหมายดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา”

ประเด็นการพิจารณา

นายวิรัช ภูพานิชกุล อดีตรองเลขาธิการอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า เดิมร่างมาตรา ๓๘ เป็นการกำหนดรายละเอียดข้อกล่าวหาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่ที่ประชุมคณะกรรมการมีข้อสังเกตว่าการกำหนดเงื่อนไขในการไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำทุจริตควรมีความกระชับ โดยหากมิเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในเขตอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงได้ทันที ไม่ว่าจะมิบุคคลใดร้องเรียนหรือไม่ ดังนั้น คณะอนุกรรมการจึงได้ปรับถ้อยคำในร่างมาตรา ๓๘ ใหม่ให้สอดคล้องกับข้อสังเกตของที่ประชุมคณะกรรมการ

นายเฉลิมศักดิ์ ใจธานี ผู้ช่วยเลขาธิการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ชี้แจงเพิ่มเติมว่า จากการสัมมนารับฟังความคิดเห็นของประชาชนเมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๐ มีผู้เสนอความเห็นว่า ควรกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ชัดเจน และในกรณีที่มิเหตุอันสมควรก็ให้ขยายระยะเวลาดำเนินการได้ ทั้งนี้ ระยะเวลาในการดำเนินการอาจกำหนดให้สอดคล้องกับอายุความในการดำเนินคดีอาญาหรือกำหนดระยะเวลาในการดำเนินคดีตามขนาดของคดี และควรกำหนดบทลงโทษกรณีดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาด้วย และข้าราชการสำนักงาน ป.ป.ช. มีความเห็นว่า ควรตัดกระบวนการ

ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานออก โดยให้คงไว้เฉพาะขั้นตอนการไต่สวนข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียว เพื่อให้การดำเนินคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นไปด้วยความรวดเร็ว นอกจากนี้ ยังมีความเห็นของประชาชนเพิ่มเติมว่า ควรห้ามนำสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไปใช้กับบุคคลอื่นนอกจากผู้ถูกกล่าวหา

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า การกล่าวหาว่าบุคคลใดกระทำการทุจริตในประเทศเกาหลีใต้ต้องสัมพันธ์กับเรื่องสิทธิมนุษยชนด้วย เพื่อป้องกันมิให้มีการกลั่นแกล้งบุคคลโดยการกล่าวหาว่ากระทำการทุจริต ซึ่งผู้กล่าวหาต้องมีหลักฐานพอสมควรว่าบุคคลนั้นกระทำการทุจริต โดยจะมีคณะกรรมการทำหน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริงว่าคำกล่าวหาอันนั้นมีมูลหรือไม่ โดยกำหนดระยะเวลาการดำเนินการไว้อย่างแน่นอนและชัดเจน

นายวิษณุ พล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะอนุกรรมการกำหนดเหตุในการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้ทั้งหมดสี่กรณี คือ ๑) คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นเองว่ามีการกระทำทุจริต ๒) มีการกล่าวหาว่ามีการกระทำทุจริต ๓) มีการส่งเรื่องหรือแจ้งมาจากหน่วยงานอื่นว่ามีการกระทำทุจริต และ ๔) เมื่อปรากฏเป็นที่แพร่หลายต่อสาธารณะว่ามีการกระทำทุจริต โดยในร่างมาตรา ๓๘ วรรคสาม ได้ให้อำนาจเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานไต่สวน หรือผู้ชี้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาได้ก่อนการไต่สวนเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๑) เป็นดังนี้ “เมื่อความปรากฏต่อ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบหรือพบว่ามีเหตุอันควรสงสัยไม่ว่าจะมีการกล่าวหาหรือไม่มีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนโดยลับ” และสอบถามว่า เหตุใดจึงกำหนดให้ร่างมาตรา ๓๘ อยู่ภายใต้บังคับร่างมาตรา ๑๙ และร่างมาตรา ๓๙

นายวิษณุ พล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า เหตุที่กำหนดให้ร่างมาตรา ๓๘ อยู่ภายใต้บังคับร่างมาตรา ๑๙ เนื่องจากในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการไต่สวนเรื่องใดโดยเร็ว ต้องพิจารณาก่อนว่าเรื่องนั้นอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเป็นเรื่องที่ต้องห้ามไว้พิจารณาหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๓๘ ควรบัญญัติเป็นหลักการว่า เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนได้ทันที โดยไม่ต้องรอให้มีการร้องเรียนหรือกล่าวหาว่ามีการกระทำทุจริตต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เสียก่อน ทั้งนี้ เมื่อมีกรณีที่จะต้องดำเนินการไต่สวน คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้พนักงานไต่สวนทำการไต่สวนเบื้องต้นได้ ซึ่งการไต่สวนเบื้องต้นหากเป็นกรณีที่มีการร้องเรียนที่ไม่มีรายละเอียดเพียงพอ อาจให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสั่งยุติเรื่องได้ ส่วนการไต่สวนเบื้องต้นในกรณีใดที่มีมูลเพียงพอ ให้พนักงานไต่สวนสรุปสำนวนส่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ ในการไต่สวนเบื้องต้นต้องกำหนดระยะเวลาดำเนินการทุกขั้นตอนให้ชัดเจน โดยอาจกำหนดระยะเวลาดำเนินการไม่เกินหกสิบวัน และขยายเวลาได้สองครั้ง ครั้งละไม่เกินหกสิบวัน โดยหากคดีนั้นขาดอายุความ

ในระหว่างที่มีการขยายเวลา ให้ยุติเรื่องและลงโทษพนักงานไต่สวนทันที เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าไม่ใช่ความผิดของพนักงานไต่สวน

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า โครงสร้างของหมวด ๒ การไต่สวน นำหลักการมาจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยเริ่มต้นจากบททั่วไป ซึ่งจะกล่าวถึงเงื่อนไขการไต่สวนข้อเท็จจริง การกล่าวหา การรับเรื่องไว้พิจารณา รวมถึงขั้นตอนการกลั่นกรองเรื่องที่ควรรับไว้หรือไม่รับไว้พิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า การจะรับเรื่องไว้พิจารณาหรือไม่ หมายถึงการพิจารณาข้อร้องเรียนหรือคำกล่าวหาว่ามีมูลเพียงพอที่จะดำเนินการสอบสวนต่อไปหรือไม่ ซึ่งไม่ควรสร้างขั้นตอนการพิจารณาโดยไม่จำเป็น ทั้งนี้ การไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หมายถึงการไต่สวนข้อเท็จจริงซึ่งไม่ใช่การสืบพยานของศาล จึงไม่ควรกำหนดขั้นตอนให้มากเกินไป นอกจากนี้ ในการคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการ ป.ป.ช. มุ่งหมายให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถสูง เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและเที่ยงธรรม แต่ในทางปฏิบัติคณะกรรมการ ป.ป.ช. มักแต่งตั้งบุคคลภายนอกมาเป็นอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงเรื่องต่าง ๆ ซึ่งอาจไม่มีความเชี่ยวชาญเพียงพอในการไต่สวนข้อเท็จจริง

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า แนวคิดขององค์กระโษระส่วนใหญ่เป็นการดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการ ทำให้ต้องมีการตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานขึ้นเพื่อดำเนินการต่าง ๆ รวมทั้งมีการประชุมสัปดาห์ละหนึ่งถึงสองครั้ง ทำให้การพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ

ประธานกรรมการกล่าวว่า กระบวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องไม่สร้างขั้นตอนในการดำเนินการที่มากเกินไป โดยหากมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำการทุจริต ให้ดำเนินการไต่สวนได้ทันที และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องไต่สวนด้วยตนเอง ไม่ใช่ตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงแทน ทั้งนี้ ข้อพิจารณาสำคัญของการไต่สวน คือ ห้ามสร้างพยานหลักฐานเท็จและควรมุ่งหมายที่จะพิสูจน์ความจริงว่ามีการกระทำความผิดจริงหรือไม่

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะอนุกรรมการได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการกลั่นกรองคำกล่าวหาไว้ในร่างมาตรา ๔๐/๑ โดยให้อำนาจเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตรวจสอบเบื้องต้นว่าคำกล่าวหาที่มีข้อมูลเพียงพอที่จะดำเนินการต่อไปหรือไม่ หรือความผิดที่กล่าวหาขึ้นอยู่กับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือไม่

นายธนวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบหรือพบว่าเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเมื่อมีการกล่าวหาว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสั่งให้พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้น และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าสมควรรับเรื่องดังกล่าวไว้ไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปหรือไม่ ซึ่งหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าคดีมีมูล สามารถมีมติรับเรื่องไว้เพื่อดำเนินการต่อไปได้ทันที โดยไม่ต้องตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ ในการไต่สวนข้อเท็จจริงเป็นอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการกำหนดหลักเกณฑ์ขึ้นใช้บังคับ ซึ่งหากไม่ได้ตั้ง

คณะอนุกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง อาจกำหนดให้หัวหน้าพนักงานไต่สวนและพนักงานไต่สวนดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงได้ โดยให้มีกรรมการ ป.ป.ช. เข้าไปกำกับดูแลการไต่สวนข้อเท็จจริงนั้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า เพื่อป้องกันมิให้มีการตีความว่ากรรมการทั่วไปเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามความหมายของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ควรแก้ไขนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ในร่างมาตรา ๔ เป็นดังนี้ “ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคล บรรดาซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางการปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐ แต่ไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. รอการพิจารณาร่างมาตรา ๓๘

๒. แก้ไขนิยามคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ในร่างมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคล บรรดาซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางการปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐ แต่ไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน”

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันจันทร์ ที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๒๕ นาฬิกา

นายสกันธ์ พรหมบุญตา

นิติกรชำนาญการ

นายณฤพณ์ ฐลีจันทร์

นิติกรปฏิบัติการ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวณิช
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
สำนักกรรมธิการ ๒
ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์